

ЕЖЕГОДЕН КОНКУРС ЗА ЕСЕ НА ДАТСКИ ЕЗИК

Организатори:

*Център за научни изследвания и информация „Ханс Кристиан Андерсен“ към
Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и
Посолство на Дания в България*

ANNUAL DANISH LANGUAGE ESSAY COMPETITION

Organisers:

*Hans Christian Andersen Centre for Research and Information at
Sofia University St. Kliment Ohridski and
Embassy of Denmark in Bulgaria*

От 2015 г. насам Центърът за научни изследвания и информация „Ханс Кристиан Андерсен“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“, Посолството на Кралство Дания в София и Датската агенция за замъци и култура организират ежегодно конкурс за есе на датски език.

Всяка година студентите от Катедра „Германистика и скандинавистика“, изучаващи датски език и литература, имат възможност да вземат участие в конкурса, като приложат своите знания по датски език в различен контекст и разгърнат своите идеи. Конкурсът мотивира участниците да научат повече за датската култура, история и общество.

Тазгодишното издание на конкурса се проведе под наслов „Нещата, които обичам...“. Участниците трябваше да напишат есе, вдъхновено от стихотворението на Ханс Кристиан Андерсен „Нещата, които обичам“ (*Hvad jeg elsker*) от 1830 г. През 2025 г. се навършват 150 години от смъртта на известния датски писател.

Тази година всички победители в конкурса за есе на датски език са студенти от специалност „Скандинавистика“ на Софийския университет „Св. Климент Охридски“. С първа награда бе отличена **Лора Ангелова** (трети курс), с втора награда – **Михаела Текелова** (първи курс), а с трета – **Мартин Боризанов** (първи курс). Тук публикуваме печелившите текстове след редакция.

* * *

Since 2015, the Hans Christian Andersen Centre for Research and Information at Sofia University St. Kliment Ohridski in collaboration with the Embassy of Denmark in Sofia and the Danish Agency for Culture and Palaces (*Slots- og Kulturstyrelsen*) has organised the Annual Danish Language Essay Competition.

Each year, students from the Department for German and Scandinavian Studies who study Danish language and literature are invited to participate in the competition. The goal is to encourage students to apply their Danish language skills in new contexts, broaden their perspectives, and inspire them to learn more about Denmark's culture and history.

The theme of this year's essay competition, titled *Hvad jeg elsker...* ("What I love...") was inspired by the poem *Hvad jeg elsker* (1830) by the great Danish author Hans Christian Andersen. The year 2025 marks the 150th anniversary of the famous writer's death.

All of this year's award winners are students in the Scandinavian Studies Programme at Sofia University St. Kliment Ohridski. The first prize was awarded to **Lora Angelova** (3rd-year student), the second prize to **Mihaela Tekelova** (1st-year student), and the third prize to **Martin Borizanov** (1st-year student). The award-winning texts are published here with some minor edits.

* * *

HVAD JEG ELSKER...

Lora Angelova

Livet stiller en enorm mængde vanskelige spørgsmål til hvert menneske. De fleste spørgsmål bliver uden svar. Hvad er meningen med livet? Hvad er min yndlingsfarve? Hvordan opstod mennesker? Hvad skjuler sig i det dybe hav? Hvad elsker jeg?

Selvfølge er udfordringen for det enkelte menneske at skille sig ud fra samfundet som en enhed og at bestemme for sig selv, hvad det er, som man elsker. Enhver elsker sin familie og sine venner. De fleste kan sige, at de elsker havets duft af salt, forårets friskhed eller chokoladeis. Men denne kærlighed dukker op fra et dybere, måske bundløst sted, som vi plejer at glemme: selvkærligheden.

Jeg elsker mig selv. Jeg må prøve at elske mig selv for at kunne elske livet. Nogle dage er denne påstand en stor opdigtet løgn, som hjernen kommer op med på grund af de svingende følelser i hver sjæl. Andre dage er det den eneste sandhed, som kan få mig til at vågne og fortsætte med livet i mit eget navn. Ja, det er rigtigt, det lyder selvoptaget. Det er naivt og egoistisk. Nu og da er selvkærlighed næsten uopnåelig eller dum. Den er dristig og svær. Selvkærligheden er begyndelsen til et værdifuldt liv. Et liv, ledet af kærlighedens ubestridelige magt. Et liv, hvor jeg kan glæde mig over hver slurk te, der brænder på tungen. Eller jeg kan føle hver regndråbe, der væder huden. Et liv, hvor jeg ikke skal drikke kaffe med mine bedsteforældre i morgen, men i dag. I dag skal jeg også smile, men jeg skal gentage det, indtil smilene bliver til en vane. Jeg skal prøve at leve et liv uden at afslå udfordringer som følge af frygt.

Desværre elsker jeg ikke hver dag. Følelsen er vanskelig. Vild. Anstrengende. På sådanne dage ved jeg, at kærligheden skal komme tilbage. Jeg håber, at den må komme igen. På sådanne dage stopper jeg. Jeg trækker vejret dybt. Jeg tænker tilbage og prøver at huske alt, der hiver mig frem. Alt, der inspirerer mig. Jeg ser ud på bjerget, og jeg tænker på den iskolde vind, der minder mig om, at jeg er i live. Jeg kigger på den røde valmue, hvis farve fascinerer som blod og jeg ved, at vi ligner hinanden. Jeg føler ildens varme, og jeg ved, at bag skyerne skinner solen. Jeg ser på menneskene, som jeg elsker, og jeg tvivler ikke på, hvorfor jeg elsker dem.

Hvert menneske, selv de store genier, oplever dårlige dage. I det mindste har vi noget til fælles: dage, hvor jeg hverken elsker nogen eller noget. Men jeg må elske mig selv. Det er min begyndelse til at elske livet. Til at elske stærkere.

HVAD JEG ELSKER...

Mihaela Tekelova

Kærlighed er en af verdens vigtigste drivkræfter. Uden den kan man ikke eksistere, selvom det ikke er kærlighed til en bestemt person. Vi elsker vores fritid, vores fritidsaktiviteter, vores kæledyr. Men hvad gør det så specielt?

Uden kærlighed er livet kedeligt, gråt, monotont. Den er farven i hverdagen for hver enkelt af os. Den er den varme følelse, når vi ser en sød hund eller en smuk blomst. Den er grunden til, at vi tænker på en elsket, mens vi er på et bestemt sted, eller mens vi spiser deres yndlingsmad.

Kærlighed er ikke altid til en romantisk partner. Det kan være til en forælder, til søskende, til venner. Den romantiske kærlighed er ikke obligatorisk. Vi kan godt leve uden det.

Hvad jeg elsker? Jeg elsker selvfølgelig min familie. Jeg elsker min hund, der nok ville sælge mig for et gram kød. Jeg elsker mine venner, der gør det at gå på universitetet spændende, og som viste mig, hvordan det er at blive elsket. Jeg elsker blomsten i min vindueskarm, som jeg ikke har vandet i måneder, og som faktisk er død. Jeg elsker den musik, som jeg lytter til hver dag og bliver træt af efter en uge, men jeg går tilbage til den på regnvejrsdage. Jeg elsker min æske med sentimentale ting, som jeg har samlet gennem årene – armbåndene fra utallige ferier, de samme t-shirts med mine gymnasievenner, museum, biograf og teaterbilletter, fødselsdagskort fra venner, kort over byer, jeg har besøgt. Jeg elsker den slidte jordbærlæbepomade, som har ligget på mit skrivebord i årevis. Jeg elsker den ufærdige cardigan, som jeg begyndte på i ottende klasse. Jeg elsker den røde læbestift, som mine venner hader. Jeg elsker de gamle sneakers med røde blomster og mit sølvarmbånd. Jeg elsker gadedyr, der viser mere kærlighed end de mennesker, der går dem forbi. Jeg elsker Studenterbyen med dens grå landskab og endeløse fester. Jeg elsker smilet fra et barn, der har modtaget en ballon for første gang, og som nyder et ubekymret liv.

Jeg elsker alle disse ting, men ikke for deres essens, men for minderne. Dagene tilbragt i disse sneakers, med denne jordbærlæbepomade, med disse armbånd. Jeg elsker isen, som vi spiser foran *Fantastiko*, og de endeløse nætter brugt på samtaler, der får os til at føle os udødelige og evigt unge. De dage og nætter, som vi vil bære for evigt i vores hjerter, og som vi vil huske med et smil og nostalgi.

HVAD JEG ELSKER...

Martin Borisanov

Et menneske er et menneske, når det elsker. Kærlighed er frelsen. Kærlighed er det helligste i verden. Smukke og utopiske ord, ikke? Men er de sande? Eller er verden så ond og nådesløs, at den kvæler alt godt og rent? Nej, sådan burde det ikke være. Det burde det virkelig ikke...

Tro. Tro og kun tro!

Klichéer bliver ofte hadet, ikke fordi de er falske, men fordi de er blevet brugt for meget. Og fordi de er sande. De lyver sjældent.

Hvert menneske er et lille univers. Farverigt. Mørkt. Stort og enkelt. Stjernerne i dette univers er de ting, vi elsker. De lyser op, giver mening og skønhed. Gør det unikt.

Men skæbnen for dem, der har glemt at elske, er hård.

Folk, som ikke længere mærker duften af mormors mad, men kun lugten af friskhakkede løg. Folk, der ikke nyder solen, men frygter alder og forbrænding. Folk, der tror, kærlighed er en svaghed. Tværtimod. At elske er en styrke. Den mest menneskelige og mægtige styrke i verden.

Men hvorfor? Jeg ved det ikke... Men det er sandt. Jeg sværger!

Og hvad elsker jeg?

Det logiske svar ville være: min mor, min far, min bedstemor, min bedstefar, mine venner, mit hjem. Ja, jeg elsker dem. Elsker dem inderligt. De er ikke perfekte – eller måske er de netop derfor det?

Jeg elsker mine venner, når de griner højlydt, fordi jeg er faldet på trappen. Jeg elsker min bedstemor, når hun tvinger mig til at tage varmt tøj på. Jeg elsker min fars ru hænder, slidte af arbejdet. Jeg elsker min mors triste ansigt, når jeg forlader hjemmet. Jeg elsker min lille landsby, gemt dybt i de store Rhodopibjerge, hvor der i dag er flere grave end huse. Jeg elsker kvinden, der sælger snacks ved busstationen i Plovdiv. Jeg elsker blomster. Jeg elsker farven blå. Jeg elsker spaghetti. Jeg elsker dig – dig, der læser dette. Jeg elsker også mig selv – den, der skriver (nogle gange mere, andre gange mindre).

Jeg elsker. Jeg elsker. Jeg elsker...

Men til sidst indser jeg, at det jeg elsker allermest i denne verden, er friheden til... at elske. Den ukrænkelige og uendelige frihed til at elske hvem og hvad jeg vil, hvor og hvornår jeg vil, og præcis så meget, som mit hjerte ønsker.